

Nr 1 2012 | Vårnummer

Väntan

Konstnären Solveig Norrman

Pizzeria Bambina

Biblioteken i Hjorthagen

Jompa minns Bandyn

**DET PÅGÅR
EN REVOLUTION
HÄR NERE!**

Vi har bestämt oss för att öppna fjärrvärmenätet. Från och med nästa år ska våra kunder kunna sälja sin överskottsvärme till oss och få betalt för den. Nu söker vi 20 testpiloter. Om du är intresserad av att delta så skicka ett sms till nummer 072-228 3532 med texten "öppen fjärrvärme" eller anmäl ditt intresse på facebook.se/FortumSverige

 Fortum

Omslagsbilden till detta nummer av Värtabladet är målningen *Kastanjeskugga* av Solveig Norrman (f 1934), *Kastanjeskugga* föreställer ett numera rivet Artemisgatan 6. Målningen har ett fotografi som inspiration. Den avmålade personen är troligen Siv Westerberg.

Solveig Norrman är dotter till Asta och Einar Norrman, vars pappa var kolarbetare i Värtahamnen och tillhörde den verkliga pionjärbefolkningen i Hjorthagen. Solveig debuterade som konstnär 1960 och bor idag i Gustavsfors, Hagfors. Den stora sviten målningar »En familjehistoria i 1900-talets svenska arbetarrörelse« har familjen och Hjorthagen som viktigaste motiv. Sviten kan ses i Sandvikens konsthall 13/4–5/5 2013, men finns även på www.solveignorrman.se

»Folkbildaren/bildningsivraren Carl Nordström arbetade på dagarna i elverket och skötte kvällstid utlåningen på kooperativa föreningen Solids arbetarbibliotek. Under 40 år hann denna autodidakta eldsjäl bekanta flera generationer Hjorthagsbor med världslitteraturen. Lånefrekvensen var mycket hög.«

»Ungarna på Älvkarleövägen i Abessinien sommaren 1940 är i främre raden från vänster Eva Karlsson, Bo Ulricson, Åke Danielsson, Solveig Norrman, Gunvor Karlsson, Olle Severin, Lasse Fransson, och Hjördis, i bakre raden från vänster Sven Karlsson, Erik Karlsson, Kalle Aronsson, Rune Karlsson och Roland Södergren.«

Koncentrerade barn följer Max Magico.

Julgransplundringen

Söndag 22 januari fylldes Kyrksalen av glada barn, föräldrar och mor- och farföräldrar. Värtans IK genomförde den årliga julgransplundringen med ett digert program. Nytt för året var att Hjorthagens egen trollkarl, Max Magico gjorde ett bejublat program inför den trollbundna publiken.

Tack Engelbrekts församling för lånet av Kyrksalen och tack ICA Kvantum Värtan som skänkte innehållet i godispåsarna.

Valborgsfirandet inställt

Då Hjorthagens IP byggs om blir det tyvärr inget valborgsfirande 2012. Vi återkommer förhoppningsvis 2013.

Bli medlem i Värtans IK

Medlemskapet kostar 250 kr per år. Sätt in beloppet på Värtans IK plusgiro 25 93 93-7 och ange »ny medlem«.

Boken finns på

CoopNära & Aminas tobak

VÄRTABLADET ges ut av Värtans IK, två gånger per år. Upplagan är 2 600 exemplar.
Redaktion: Mats Rehn, ansvarig; tar emot bilder, artiklar och annonser. Christer Langseth, form.
Bidrag skickas till: Mats Rehn, Nimrodsgratan 19, 115 42 Stockholm, 664 16 45.

Adressändring meddelas VIK:s kansli, Box 39032, 100 54 Stockholm, 664 67 36 eller mats.erik.rehn@gmail.com.

Värtans internetadresser: www.vik.a.se och www.vartanik.se (A-lagets hemsida)

När nästa nummer av Värta-
bladet kommer ut i december 2012 har antalet Hjorthagsbor ökat högst avsevärt. Enligt planerna ska i alla fall inflyttning då ha skett i Norra Djurgårdssta-
dens första etapp. Husen börjar just nu ta form på den plats där Tumbas golfält en gång låg.

Som förra numrets omslag berättade kom boken *Hjorthagen och runtomkring* ut i början av december 2011. Även om undertecknad i hög grad är inblandad, törs jag påstå att boken blivit en stor succé. I skrivande stund har ungefär 1 300 ex sålts, vilket medfört att Värtans IK fått ordning på sin ekonomi. Det har också varit roligt att ta del av otaliga brev, både i pappersform och elektroniskt, där både nuvarande och före detta Hjorthagsbor uttryckt sitt gillande. Passa på att köpa boken innan den blir slutsåld. Den finns i CoopNära och i Aminas Tobak i Hjorthagen och går även att beställa hos undertecknad.

MATS KRÖNIKA

Smått & gott

Hjorthagens IP är just nu en byggarbetsplats. Gräsytorerna är bortgrävda, serveringshuset är rivet och Värtans IK:s klubblokal är utplånad. Om allt går enligt planerna ska idrottsplatsen återinvigas efter sommaren. Något valborgsfirande går dock inte att ordna 2012.

I det här numret skriver Reidar Wige om Hjorthagens bibliotek. Konstnären bakom omslagsbilden, Solveig Norrman, uppmärksammas, liksom Pizzeria Bambina, en av Hjorthagens verkliga mötesplatser. Romanfiguren Helge har blivit pensionär. Dessutom finns förstås som vanligt information om Värtans IK:s verksamhet.

När Teater GAAS i november spelade pjäsen *Hjorthagsprästen* i Hjorthagens medborgarhus/FKC infann sig som vanligt många tidigare Hjorthagsbor. En av dessa var Yvonne Ahlbom (Jangell som flicka). Yvonne växte upp

Gräsplanerna borthyvlade och serveringen riven, nov. 2011.

på Wenströmsvägen, men bor sedan många år i Åkersberga, där hon drivit en unik teater, »Yvones barn«, för barn och ungdomar. Nu har verksamheten lagts ned och Yvones önskan är att det enastående kostymförrådet skulle komma Hjorthagen till godo. Folkkulturcentrum tog emot gåvan, även om det ännu inte gått att hitta någon riktigt lämplig förrådslokal. Tipsa gärna undertecknad. Förhoppningsvis kommer det att bli teaterföreställningar framöver, där kostymerna kommer till användning.

Serveringen när det begav sig.

I BÖRJAN AV ÅR 2007 HÖLL PIZZERIAN på Artemisgatan i Hjorthagen stängt under en tid. Ventilationssystemet skulle byggas om totalt. Vid lunchtid en helt vanlig vardag var arbetet slutfört. Monica och Bengt Pettersson, två av stamgästerna, fick veta nyheten och satte igång en telefonkedja. Två timmar senare var pizzerian fullsatt av glada människor som kände sig nöjda över att pizzerian åter var igång. Denna lilla historia säger en del om den ställning som Pizzeria Bambina fått bland Hjorthagsbor.

Pizzeria Bambina

Det hela började 1990. En liten pizzeriabutik startades i den lilla lokal som tidigare hade varit bageri. 1994 togs rörelsen över av »Chatte«, som var kompis till den förste ägarens bror. »Chattes« första initiativ var att göra en öppning till lokalen intill och bygga en restaurangdel. Från början hade denna lokal varit sybehörsaffär, men var sedan några år lager. Bambina blev snabbt en stor framgång och ett begrepp i Hjorthagen. Här har ett otal kompisgäng och klassträffar valt att mötas. »Chatte« sålde Pizzeria Bambina 2006, men jobbar fortfarande kvar två dagar i veckan, vilket blir 30

»Chatte«.

timmar för den pigge pensionären. »Chatte« talar varmt om Hjorthagen. Aldrig har han drivit en och samma restaurang så länge. Hans erfarenhet är bred, eftersom han haft 19 restauranger i Stockholm. Han är stolt över att det aldrig varit bråk eller andra tråkigheter på Bambina.

Men vem är då »Chatte« och vad heter han egentligen? Han föddes 1944 i Istanbul och hans namn är Cahit Günesle. Redan 1963 kom han till Sverige. När han besöker sin hemstad Istanbul blir han tilltalad på engelska. Ingen tror att han är turk. »Kanske beror det på att jag blivit svensk, inte har mustasch«, menar Chatte, som numera känner sig lite osäker när han besöker Istanbul. Inte så att han tycker att staden är farlig, men ytan och befolkningen har växt enormt sedan han flyttade till Sverige. Från 1,5 till 13 miljoner invånare!

Chatte är numera ensamstående och bor i Axelsberg. Hans stora passion är fotboll och det kan som mest bli fem tv-matcher någon dag när utbudet är som vassast. Favoritlagen är Hammarby och Besiktas (Istanbul), som just nu ligger trea i Turkiets högsta liga. Att Värtan tagit klivet upp i fyran noteras också med belåtenhet. »Chatte« beskriver sig som mycket ordningssam och han är nöjd när han strukit sina skjortor, strumpor och kalsonger. Under sina nästan 50 år i den svenska restaurangbranschen har han oftast jobbat 14–15 timmar om dagen, vilket han trivs med.

2006 SKEDDE SOM SAGT ETT ÄGARBYTE, då Recep Kilic, tog över. Recep känner igen 90 procent av sina gäster, även om han förstås inte kan namnen på alla. Lunchtid kommer de flesta gästerna från de intilliggande arbetsplatserna, men kvällstid och under helgerna dominerar Hjorthagsborna och faktiskt en hel del Lidingöbor, som verkar tycka att Bambina ligger bra till.

Recep är mycket nöjd över att driva pizzerian i Hjorthagen. Han gillar bykänslan och den vänliga stämningen; man intresserar sig för varandra och uteblir någon av stammisarna, undrar man förstås om något hänt och kanske till och med ringer och kollar läget. Att de positiva orden om Hjorthagen inte bara är luft, bevisas av att Receps bror Kadir för en tid sedan tog över Kebab-restaurangen vägg i vägg.

Recep, som hunnit bli 50 år, kom till Sverige för 27 år sedan. Han växte upp i en liten by mitt i Turkiet. Pappan försörjde familjen som byggare

och småbonde och man hade det ganska bra, men ändå ville Recep göra något mer av sitt liv än att stanna på den turkiska landsbygden. Först var tanken att flytta till Danmark, men lite slumpartat blev det i stället Sverige. Först fick Recep jobb på Södersjukhuset och därefter vid Spånga kemikalie AB och här hade han nog stannat om inte kemikalerna hade vållat allergiska besvär. Recep sadlade om och blev 1999 egen företagare i restaurangbranschen, bl a i Midsommarkransen.

Recep Kilic bor med hustru och tre barn i Huddinge. Den ene sonen hejar på AIK och den andre på Djurgården. Recep gillar sönerns heta diskussioner om favoritlagen. Själv är Recep idrottsintresserad, speciellt av fotboll, både turkisk och svensk. Att sponsra Värtans IK känns därför ganska naturligt. »Det gör man om man är verksam i Hjorthagen«. Recep berättar också att dottern med intresse läst den nya Hjorthagsboken, med alla dess bilder av försvunna miljöer.

Idag arbetar fem personer på Bambina. De flesta har turkisk bakgrund, men på Bambina talar man alltid svenska.

Utän Pizzeria Bambina skulle Hjorthagen vara mycket tråkigare. Inte minst gäller det sommardag, då altanen är en riktigt mysig oas. »Pizzan«, som

Recep vid kassan.

stamkunden Alex Gutes brukar kalla Bambina, fyller en viktig social funktion. En som förstod det var den tyvärr alltför tidigt bortgångne Hjorthagsprästen Peter Svensson, som brukade utlysa till nattliga påskmåltider på Pizzeria Bambina.

MATS REHN

Restaurang Bambina

Artemisgatan 18 Telefon 664 55 07 Öppet: vardag 10–22, lör–sön 11–22

ÄT HOS OSS – ELLER TA MED

Pizzor Husmanskost Sallader
Dagens tips À la Carte

Dagens serveras 10–14

FULLSTÄNDIGA RÄTTIGHETER

*Våra kunder gör
en bättre affär!*

**Nu kan du Självscanna
på ICA Kvantum Värtan.
Välkommen!**

Värtan
Öppet alla dagar 8-22
[ICA.se/kvantumvartan](https://www.ica.se/kvantumvartan)

Bowling

När några få omgångar återstår ligger Värtans bowlare tvåa i sin grupp av division 3. Målsättningen är att bli sämst trea och därmed få chansen att kvala till division 2. Serieavslutningen och eventuellt kvalspel inträffar i mitten av april.

De tio högsta individuella slagningarna i seriespelet ser ut så här:

Emil Andersson	931
Mikael Witting	882, 846
Jesper Bergwall	843, 823, 817
Patrik Goldberg	842
Folke Jansson	819, 815
Björn Nieminen	819

Klubbmästerskapet inleddes med åtta serier i Gävle 4 februari och resultaten var riktigt bra. 200 poäng i snitt = 1600 poäng. Resultat för de sex bästa efter de åtta serierna i Gävle:

1. Emil Andersson	1691
2. Mikael Witting	1677
3. Patrik Goldberg	1639
4. Jesper Bergwall	1627
5. Mats Rehn	1597
6. Folke Jansson	1522

KM:s återstående åtta serier spelas i Lidingöhallen 28 april. Om Emil vinner, blir det hans fjärde raka klubbmästerskap.

Redan 2005 praktiserade Jenny Andersson som biljettförsäljare på Hjorthagens IP. Till höger Lennart Jonsson och i bakgrunden det numera rivna serveringshuset.

Jenny ny kassör

Efter 23 år som kassör i Värtan har Britta Hidesten bett om att få bli avlöst. Britta fyllde 75 år för ett par år sedan och den nya kassören, Jenny Andersson, är drygt 50 år yngre. Jenny är uppvuxen i klubben och tvillingbror Emil spelar både fotboll och bowling i Värtan. Mamma och pappa är de kända Värtaprofilerna Titti och Leif »Fiffi« Andersson. Jenny läser ekonomi på Stockholms universitet och arbetar dessutom som ekonom. Hon är således mycket lämplig för uppdraget. Förhoppningsvis inspirerar Jenny fler ungdomar att engagera sig i klubbens styrelse, vars medelålder börjar bli väl hög.

Tack Britta för en enastående insats i Värtans IK:s styrelse!

Värtans bowlare vid KM i Gävle.

Från vänster:

Emil Andersson,
Jesper Bergwall,
Björn Nieminen,
Patrik Goldberg,
Mats Rehn.

Mellanraden från vänster:

Leif »Fiffi« Andersson,
Helén Rydén,
Karin Hagström.

Bakre från vänster:

Ragnar Witting,
Hans Andersson,
Mikael Witting,
Folke Jansson,
Pekka Nieminen.

Här fortsätter romanen om Helge. Vi får följa Helge och några medlemmar i hans familj från 1902 fram till 2008. De tidigare kapitlen hittar du på Värtans hemsida: www.vik.a.se

Detta har hänt: Helge får anställning på Värtaverkets byggarbetsplats 1902. Han blir kvar på Värtaverket och i Hjorthagen. 1910 flyttar Helge, hustrun Elin och deras tre barn in i Gula husen. Helge blir förrådsbas och flyttar 1935 till Untravägen i Abessinien med Elin. När dottern Vera flyttade hemifrån, köpte hon en lägenhet på Motalavägen. Vera har förblivit ogift. Sönerna Uno och Gunnar är gifta och har barn. Av barnbarnen står Unos son Jerry Helge närmast. Jerry bor i Torsvik på Lidingö och hälsar ofta på hos farmor och farfar.

Helge

av Mats Rehn

KAPITEL 8 ; Pensionär i Hjorthagen (1955)

Helge stödde sig mot sin käpp, som han ärvt efter sin far. Det skulle bli den vanliga eftermiddagspromenaden nerför Lanforsvägens backe med det sprakande ställverket till vänster. Vid backens slut vilade han en stund och betraktade Värtaverket. Anläggningen var sig lik, men Helge kände att han förlorat kontakten med sin gamla arbetsplats. Han hade varit pensionär i fyra år och sist han var inne på området var 1953, på verkets 50-årsjubileum. De flesta av Helges gamla arbetskamrater hade gått i pension och det var nya krafter, som

styrde och ställde, inte bara på Värtaverket, utan även i kommunalsexan och i Hjorthagshus styrelse. På rökutvecklingen från Värtaverket kunde Helge se att den gamla anläggningen kördes hårdare än vanligt. Sommaren hade också varit ovanligt varm och torr och vattenkraftselen räckte väl inte till.

Helge fortsatte uppför Jägmästargatan mot träskolan och tänkte på sitt arbetsliv. Inte hade han gjort någon nämnvärd karriär och någon elektrici-

tet hade han knappast producerat. Men han hade i alla fall blivit förrådsbas. Han hade aldrig haft någon ork att i vuxen ålder sätta sig på skolbänken, som en del av de yngre arbetskamraterna. Många av dessa ungdomar var söner till äldre elverkare och fortsatte i fädernas fotspår. Lite ont gjorde det i Helge att ingen av hans söner velat jobba på Värtaverket. Sonsonen Jerry skulle just börja på tekniskt gymnasium och han kunde ibland artigt fråga lite om det i hans ögon uråldriga verket. Jerrys dröm var att bli sjömaskinist. Om det nu blev så kanske han liksom så många andra sjömaskinister så småningom söka sig till Värtaverket. Men den dagen var väl både Elin och Helge borta.

När Helge passerade den gamla träskolan noterade han att Värtans bandyspelare tränade landbandy på skolans asfalt. Skratten och tråkningarna ekade mot skolhuset. Det var november och snart var vintern här. Helge kände sig inte road av tanken på snö och kyla.

I hörnan av Artemisgatan och Kolargatan funderade han en liten stund om han skulle fortsätta Kolargatan och ta trätrappan upp till Dianavägen. Värken i knät avgjorde frågan. Det fick bli Artemisgatan. De två låga tvåvånings stenhusen började se rätt luggslitna ut. Men vem är inte det, muttrade Helge. Han passerade den nya Konsumaffären. Snabbköp! Vilka nymodigheter. Gasverksvillorna på andra sidan gatan var sorgligt förfallna och skulle snart rivras. Av den gamla bebyggelsen skulle bara Gula husen, Tegeltravarna, Färghandelskåken och Långkorven bli kvar. Nyligen hade Folkets hus rivits. Hur kunde man?

Mödosamt tog Helge trappan ner från Nimrods gatans vändplan. Det var egentligen besvärligare att gå nerför en trappa än uppför. Han passerade Boresjöes livs, Posten och Fiskaffären och kastade en blick upp mot Veras köksfönster på Motalavägen. Tänk att hon hunnit bli 40 år! Sorgligt att hon inte hittat någon att gifta sig med.

Men det var kanske inte för sent än? 73-ans buss hostade igång och föraren såg frågande på Helge, som dock vinkade avvärande. Bussen rullade iväg och Helge köpte sitt Aftonblad i ändhållplatsens Pressbyråkiosk. »Ge mig en ask Alfa-tabletter också. Min sonson Jerry samlar på idrottsbilderna.« På väg mot Untravägen öppnade Helge asken och tog ett par tabletter. Jerry gillade inte de gula honungstabletterna. Bara han fick bilden var han nöjd. Helge kände sig kaffesugen och hoppades att Elin hade kaffet färdigt. Sedan skulle det bli en skön stund i fåtöljen med tidningen.

Helge gjorde sitt bästa för att följa med i den moderna världens allt snabbare utveckling. Motboken skulle försvinna och det skulle visst bli en radiokanal till. Skönt att Sveriges befolkning i alla fall haft förstånd nog att rösta nej till högertrafik vid folkomröstningen. Visserligen hade Helge aldrig haft någon bil, men det kunde väl ett barn begripa att man inte hux flux kunde vända upp och ner på trafiken. Löpsedeln vid kiosken hade berättat att den stora nyheten var invigningen av Johanneshovs isstadion. Helge vet att Jerry var där. Kanske finns han med på någon publikbild i tidningen.

Fortsättning i nästa nummer.

Personerna i *Helge* är påhittade, men detaljer har ofta sin motsvarighet i verkligheten. Följande huvudpersoner figurerar:

Anton (1875–1934) – äldre bror till Helge – anställd på Värtagasverket
Karin (1876–1941) – Antons hustru – sömmerska
Helge (1884–1961) – anställd på Värtaverket
Elin (1886–1970) – Helges hustru – strykerska senare sömmerska
Vera (1915–92) – Helges och Elins yngsta barn
Jerry (f. 1938) – sonson till Helge och Elin
Jenny (f. 1972) – dotter till Jerry.
Jenny ärver Veras lägenhet i Hjorthagen

»Hjorthagsprästen« berörde publiken

Teater GAAS spelade i november 2011 sin andra Hjorthagspjäs i Hjorthagens medborgarhus/FKC. *Gasverksvillan* (2009) följdes upp med *Hjorthagsprästen*, som porträtterade Hjorthagens förste präst Carl Abraham Rehn. De åtta föreställningarna drog en publik på drygt 500 personer. Båda pjäserna har skrivits av Gunilla Giertha-Rehn och Mats Rehn.

C. A. Rehn har gått till Stockholms historia som den välbärgade prästen med ett ovanligt starkt socialt engagemang. Nöden var stor i Hjorthagen i början av 1900-talet och C. A. Rehn hjälpte till så gott han kunde. Många personer fick månatliga bidrag och många utsatta barn och ungdomar fick hjälp till yrkesutbildning och till att komma igång med ett hantverk. I bouppteckningen 1913 efter C. A. Rehn framgick det att han lånat ut över 16 000 kr. En arbetarlön vid den här tiden var drygt 1 000 kr per år!

C. A. Rehn liv fick ett tragiskt slut. Ett par dagar innan han sommaren 1913 skulle gifta sig med sin trolovade Ewa Svedelius avled han helt oväntat på Sophiahemmet. Rehn hade genomgått en rutinar-tad operation för ljumskbrock, men en blodpropp i lungpulsådern tog hans liv. C. A. Rehn avled 13 juli 1913, 48 år gammal. Begravningen i Hjorthagskyrkan drog så mycket folk från hela Stockholm att extra spårvagnar sattes in.

En DVD från föreställningen är under produktion – se nästa nummer av Vårtbladet.

Den döende änkan fru Nilsson (Jenny Sundqvist) får löfte av C. A. Rehn (Lars Magnusson) att hennes son Hjalmar ska få ett gott fosterhem.

C. A. Rehns mor (Gunilla Giertha-Rehn) och hans trolovade, Ewa Svedelius (Margareta Tedenbäck).

Fosterbröderna Valter Olsson (Brian Thorberg) och Hjalmar Nilsson (Hugo Mattisson Kittel).

FOTO: ROGER HULT

Thai & Sushi

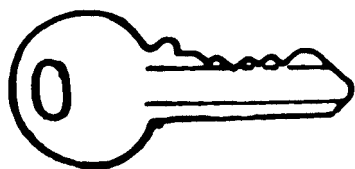
Ropsten

Thai Food & Sushi

Take away

08-664 64 40

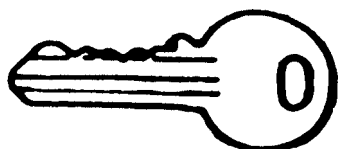
Vi finns på bussterminalen vid Ropsten

När det går i baklås

LÅSFIRMAN
H. JIDBERGS

Sibyllegatan 18
661 18 76

Post, röka, snus, tidningar,
godis, SL-kuponger...

Aminas
TOBAK

Artemisgatan 16, tel 14 23 10

mån-fre	8-19
lör	10-15
sön	10-14

LEX INKASSO erbjuder en kedja av personliga Credit Management-tjänster. ¶ Vi fungerar som ditt kunniga bollplank inom kredit-riskhantering. ¶ Vi vårdar dina kundrelationer men satsar på snabbhet och effektivitet när det gäller dina fordringar. ¶

LEX INKASSO

BOX 1714, 183 17 TÄBY
TELEFON 08-544 432 40 TELEFAX 08-544 432 45
E-POST info@lexinkasso.se

**ALLMÄNNA FLYTT
& EXPRESS AB**

Artemisgatan 47 ☎ 08-6642809

Packning

Flyttning

Städning

Artemisgatan 47 ☎ 08-6642809

**ALLMÄNNA FLYTT
& EXPRESS AB**

Hjorthagskyrkan och det hus där det första biblioteket låg i bottenvåningen.

FOTO: JACOB FORSELL

Biblioteken i Hjorthagen

Jag har aldrig varit någon biblioteks-boklånare, men ändå framstår Hjorthagens tre bibliotek i speciell dager. – Själv vill jag ha och äga böcker!

Som liten, på bilderboksstadiet, var jag faktiskt en flitig låntagare – eller rättare morsan, det var ju med henne jag kontinuerligt vid mitten av 1940-talet gick med till skol-, barn- och ungdomsbiblioteket i träskolan och lånade hem de stora, kraftiga, speciellt monterade och i mörkröda band bundna bilderböckerna. Mest var det ur Elsa Beskows produktion. – Där fanns en lång, gänglig bibliotekarie med det visst, passande namnet Bauer... (John Bauer: sagotecknare kring sekelskiftet 1900).

Det var i en höst- eller vinterstämning.

Så också i sådana stämningar när jag följde med mina föräldrar upp till det stora, de storas, bibliotek på Dianavägen i ett fristående villalikt hus mitt emot kyrkan. En grov vit grind öppnades och en gång ledde fram till trappan, ingången. Där inne var det tyst och fridfullt. Där fanns bibliotekarie Nordström vid den höga disken med travar av mörkröda biblioteksband – farfaderlig med (obågade?) glas-

ögon och en stubbmustasch. Det var nog för befolkningen något av ett samhälleligt, socialt höjande att gå till biblioteket där och ha en biblioteksrelation. Carl Nordström får nog i ortens identitet anses som Hjorthagens bibliotekarie med stort B.

Det var väl i den här vevan som Hjorthagens bibliotek (väl under namnet Värtans – »Stadsbiblioteket Värtan«) toppade boklånestatistiken i Stockholm!

En gång vinkade farbror Nordström till sig mig och tog med mig ut i en korridor där det stod flera inlämnade bokkassar med gamla ungdomsböcker och erbjöd mig att ta med mig så mycket av dem jag ville. Fantastiskt! Jag var i den åldern att jag börjat få en liten boksamling av indianböcker och historiska äventyrsböcker. Och nu detta därtill! Jag fick väl med mig ett 15-tal av olika slag – böcker tryckta i slutet av 1800-talet eller början av 1900-talet. Särskilt var det indianböckerna som fängade min uppmärksamhet – som Karl Mays Old Shatterhand och Yuma-indianerna och G.A. Hentys »Bland Klippbergens indianer«. (Karl May

Isaac Singer fick nobelpriset i litteratur 1978.

Dagis på biblioteksbesök. I bakgrunden Runa Andersson.

av Reidar Wige

var en tysk, entusiastiskt inställd till indianerna, som skrev Vilda Västern-böcker, med sin Old Shatterhand som hjälte, utan att någonsin ha varit i Nordamerika. – Den indianske huvudpersonen i dessa böcker var apachen Winnetou – »Winnetous testamente«... Karl May placerade också sin hjälte i Orienten, exempelvis i »Genom det vilda Kurdistan«; Kurdistan, kurder: med en nutida väldig politisk sprängkraft.) I en del fanns med handskrift namnet på någon ortsbo, som varit pojke här och nu slutat sina dagar...

Sammantaget dessa 15 plus det jag förut hade fick mig att på biblioteksvis, i alfabetisk ordning och skyltade, börja ställa upp mina böcker i den av tre långsmala på varandra ställda brunbetsade sockerlådor gjorda bokhyllan.

Det här biblioteket, huset på Dianavägen, där också doktor Forsell hade sin mottagning, revs och man flyttade in i nybygget i slutet av Artemisgatan. – Eftersom jag själv, som sagt, i allt bokköpt, boksamlat och inte varit boklånare så har jag inte just haft någon kontakt med det – utom några år i

början av och mitten av 1970-talet då Margaretha Mogren var bibliotekarie (legendarisk sådan kan man nog säga) och tog initiativ till Hjorthagen-dokumentation i form av bl.a. en fotoutställning och en Hjorthagen-hylla.

»Biblioteken i Hjorthagen« – ja, då tänker jag inte bara på lånebiblioteken, utan också på alla privata som funnits/finns i området – inklusive det alldeles egna i biblioteksväg.

Carl Nordström. (Se även målningen på s.3).

Välkommen till en riktig bank – nära dig

När gick du igenom din ekonomi senast?
Ring oss eller kom förbi så kan vi förutsättningslöst diskutera vad som kan förenkla din vardagekonomi.

Vi hjälper såväl privatpersoner som företag och bostadsrättsföreningar.

Värtavägen
Tfn: 08-701 80 20
www.handelsbanken.se/vartavagen

Handelsbanken

Lite bättre och personligare

Vi har utbildningar för

- B-körkort – intensiv och automat
- Handledare
- Risk 1 – alkohol och droger
- Teori samt cd med 520 teorifrågor

Du kommer att köra Mini Cooper Tdi. En miljöbil som går på Biodiesel. Den drar bara 0,38 liter milen.

662 90 40 · Artemisgatan 49 A · www.ropstenstrafikskola.se

ROPSTENS
Trafikskola

Bo Ulricson till minne

Bo Uricson (f 1933) gick bort 22 januari 2012. Ulricson, som han mest kallades, hade djupa rötter i Hjorthagen. Pappa Olof föddes i Hjorthagen 1901. Bo bodde som helt liten på Dianavägen 19, men 1935 flyttade familjen till Älvkarleövägen 17.

Bo arbetade som sättnare och senare maskinsättnare på Svenska tryckeri AB. Hans huvuduppgifter var att sätta Riksdagstrycket och Svensk läkartidning. Han hade rykte om sig att aldrig sätta fel. Någon korrekturläsning behövdes egentligen inte. I början på 1990-talet medförde teknikutvecklingen att hela den grafiska yrkeskåren krossades och Bo blev arbetslös.

Som gammal Hjorthagsbo tog han efter en tid kontakt med Värtans IK och fick 1992 ett sex månaders ALU-jobb på Värtans kansli. Här fick han syssla med sådant som intresserade honom, att tillverka Värta-bladet och andra trycksaker. Arbetsförmedlingen i Solna (dit Bo hörde) tyckte att allt gick bra och mot alla regler blev Bo kvar som ALU-anställd fram till pensioneringen 1998. Sex månader blev såldes till drygt sex år.

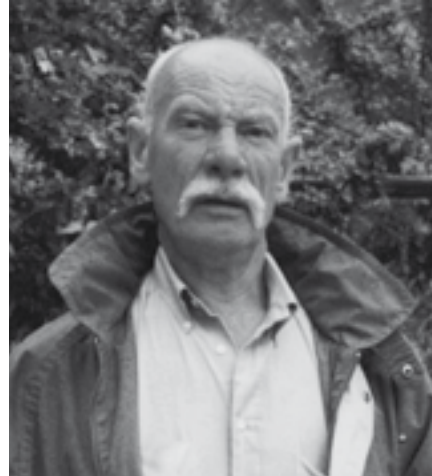
Bo hade dock svårt att slita sig från Värtans IK och arbetade som pensionär ideellt med Värta-bladet i ytterligare tio år (till och med nr 1 2008).

Under dessa sexton år på Värtans kansli blev Bo en institution. Han höll kontakt med annonser och tryckeri, han svarade i telefon och skötte faxen. Dessutom höll han ordning i klubblokalen. Som grafisk yrkesman och perfektionist led han svårt om någon ful avstavning smög sig in i Värta-bladet.

Vi i klubben saknar hedersmannen Bo mycket. Vi minns hans karaktäristiska sätt att svara i Värtans telefon: »...tans IK – Ulricson«.

MATS REHN

En längre artikel om Bo Ulricson fanns i Värta-bladet nr 1 2007.

Bo Ulricson. (Se även grupp-bilden på s.3).

coop nära

MÅN-FRE 7-21

LÖR-SÖN 9-21

Som tack för att du handlar på hemmaplan bjuder vi på färskt kaffe och nybakat kaffebröd.

Ta med kupongen till butiken.

Du har väl inte missat vårt fantastiska service- och tjänsteutbud?

Frimärksombud • Utbetalningskort/värdeavi • Uttag av kontanter vid köp (i mån av kontanter)
Samt mobilsurf och refill till Telia, Comviq, Tele2, Telenor, 3, Glocalnet, Tango, Lyca, Halebop, Coop mobil, Parlino

ROPSTEN uppgång Hjorthagen • Artemisgatan 17 • 08-664 43 91

En kopp färskt kaffe och ett nybakat kaffebröd. Gillar du inte kaffe finns det även te och varm choklad.

Värde 18 kr. Butikskupong: Giltig hos Coop Nära Hjorthagen till och med 31/8 2012.

coop nära
HJORTHAGEN

Värtans juniorlag 1944 efter vinst med 8-1 mot IFK Stockholm på Stadshagen. Laget gick till final i JDM, men förlorade där mot AIK efter förlängning.

Bakre fr v: Runar Bergström, Rune Berntfors, Ove Lindblad, Hasse Fristedt, Olle Lundberg, Jompa Eriksson, Bengt Hellqvist (lagledare).

Framre fr v: Lennart »Strutsen« Ringdahl, Stig Lundgren, Arne Ericson, Gösta Persson.

Än i dag ligger bandyn

Jompa varmt om hjärtat och han ställer sig ganska ofta på Zinkensdamms läktare för att se Hammarby eller Tellus spela bandy. I Värtan gjorde Jompa som de flesta, deltog i alla tre lagidrotterna: fotboll, hockey och bandy. Det var ju för övrigt som hockeyspelare som Jompa först var på gång till Djurgården, men sedan blev det som bekant en blårandig fotbollskarriär.

Jompa menar fortfarande att bandyn var den roligaste lagsporten och det kändes tråkigt att tvingas sluta 1953 på grund av fotbollssatsningen i Djurgården. Som bandyspelare var Jompa försvarsspelare, centerhalv och den legendariske lagledaren Erland Andersson lät Jompa debutera i Värtans A-lag 1947 mot Essinge IK på Essinge IP. Värtan vann seriepremiären med 2-1.

Konstfrusna bandyplaner fanns förstas inte under Jompas karriär. Ofta fick matcherna inledas med snöskottning. Ibland när det snöade som värst fick man nöja sig med att skotta straffområdena. Inte så sällan fick man under milda vintrar spela på sjöis. En av Värtans matcharenor var Stallisplan på Brunnsviken nedanför Stallmästargården.

Ganska ofta var det matchstart kl 9.00 på söndagarna. Laget träffades i Spott- och loskhörnan

Jompa minns

Bandyn

(utanför dagens CoopNära på Artemisgatan) 7.30 och sedan åkte man buss och trick (spårvagn) till Stallis. Omklädningen skedde i en iskall kur, eftersom »eldaren« ofta inte fått igång vedkaminen så tidigt på morgonen. Sedan ut och skotta snö, om

det inte var riktigt töväder förstås. Ibland var det mildväder och riktigt riskabelt då det försvarande laget ställde sig i målet vid hörnor. Skulle isen hålla? Jompa kunde se tidningsrubrikerna framför sig, »Bandyspelare utan flytväst drunknade på Stallis vid hörna«. Det hände dock aldrig något.

Efter matchen var det inte tal om att duscha. Duschar fanns inte. Det gällde att klä om i rasande fart, eftersom nästa lag otåligt stod och väntade på sin tur.

En annan sjöarena var Lillsjönäs vid Lillsjön i Bromma. Här fanns inte ens en omklädningskur, utan omklädningen fick ske i den gamla kvarnen på vänster sida av Ulvsundavägen mittemot restaurangen. Än i dag finns faktiskt det »omklädningsrummet« kvar. De privata kläderna stuvades i en bag och förvarades intill bandyplanen. Efter matchen skedde ombytet i en herrans fart i den iskalla och dragiga kvarnen.

På Laduvikens sjöis spelade Jompa aldrig någon

match, men däremot utnyttjades förstås den ovanligt snabbt islagda sjön till träning. »Ladan« var alltid spelbar långt innan vaktmästarna hunnit få is på Hjorthagens IP. Till Laduviken tog man i mån av hyfsat väder cykeln. Det gick ju förstås också att ta 73-ans buss till Gasverket, men det kostade en »blejd« och den 25-öringen hade man andra hål att stoppa i. Därför blev det att traska när det inte var cykelväder.

Värtan hade ett riktigt bra bandyag, som höll till i Pokalserien 1 (= div 3). Jompa gillade som sagt bandyn skarpt och det var tungt när han blev tvungen att välja bort bandyn. Annars var det ju på den tiden vanligt att man höll på med många lagidrotter. Värst var förstås djurgårdaren Gösta »Knivsta« Sandberg, som till och med var landslagsman i fotboll, hockey och bandy. Kanske hade Jompa fått tillstånd att fortsätta med bandyn om han spelat i Djurgården. Det blev i alla fall gny i Hjorthagen, när Jompa slutade med bandyn. Inte blev det bättre när journalisten Acke Hamberg (för övrigt ordförande i AIK-hatets vänner) gjorde och publicerade en teckning av Jompa på väg till Djurgårdens fotbollsträning i stället för att spela bandy i Värtan.

Acke Hambergs karikatyr.

Samtliga värtalirare bodde på den här tiden i Hjorthagen. Man umgicks på fritiden och det blev en väldigt stark kamratanda och klubbkänsla och förstås ett hårt tryck när man »svek« gänget. Sista säsongen, 1952, blev det 2:a pris i högsta Pokalserien.

HJORTHAGENS MÄKLARE SEDAN 1991

Jag kan Hjorthagen utan och innan efter att ha sålt 360 lägenheter här. Försäljningen sköter jag personligen, från början till slut. Flyttstädning och deklarationshjälp ingår i priset. Alla dagar kl 8–22 når du mig på 664 07 50.

Reg. Fastighetsmäklare Johnny Harrelind
Wenströmsvägen 6 i Abbis.
johnny.harrelind@fmf.se · www.harrelinds.se

Tillbaka till fyran

Efter ett par år i div 5 laddar Värtans fotbolls-seniorer för en spännande återkomst till div 4 Norra. Säsongen kommer att bli lite rörig genom att Hjorthagens IP byggs om totalt och i bästa fall är spelbar efter sommaren. Fram till dess blir Östermalms IP hemmaplan. Ledartrojkan är densamma: Stefan Eriksson, Roger Mellin och Tuomo Viitanen.

Hur ser då truppen ut? Några har försvunnit: Jonas Millinger, Kim Lindholm, Roger Folkhage och Magnus Wård (välkomna tillbaka så småningom), men många har tillkommit. I skrivande stund gäller detta följande, men fler är på ingång:

Nicklas Gunnilstam, innermittfältare från Enskede och FOC Farsta

Pedro Letelier Cajas, tillbaka från IFK Lidingö

Magnus Klingspor, vänsterförsvarare från Älvsjö AIK

Emil Sjöholm, mittback och framtidsman från Bergkvara

Jonny Sellberg, ytter från Huvudsta

Tobias Bergenwall, tillbaka i Värtan efter en höst i London

Viktor Bergström, tillbaka i Värtan efter en tid i Hässleholm

Victor Svensson, försvarsspelare från Marieberg

Adam Graffman, löpstark slitvarg från Marieberg

Simon Thylander, löpstark evighetsmaskin från Sollentuna United och Rotebro

Johan Axhamre, skyttekung i fjolårets div 6 för Kransen United

Peter Sjöde, snabb djupledsforward från Karlberg

Fredrik Wiberg, ung kämpe från Brommapojkarna

Försäsongen har varit ovanligt positiv med många spelare på träningarna, som ofta förlagts till vinnarhallen på Bosön. I ett träningspass medverkade Henrik Larsson, »Henke« ni vet, på ett inspirerande sätt.

Från en träningskväll i Vinnarhallen på Bosön.

T - JARLEN

Vårtagiven 2012

Tian

Du binder dig att betala 10 kr per mål som A-laget gör 2012 i serien och blir avtackad i Vårtalet nr 2 2012.

Företag och föreningar som vill stödja Vårtans IK, men som inte är beredda att gå in som »tunga« sponsorer får här ett erbjudande, som vi hoppas att ni ska nappa på.

Ni binder er att betala 100 kr per mål som A-laget gör 2012 i serien. Vårt tack framförs på Vårtans IK:s hemsida och i Vårtalet nr 2 2012.

Anmäl er:

Alt. 1. E-post till mats.erik.rehn@gmail.com

Alt. 2. Skicka talongen till: Mats Rehn, Nimrodsgatan 19, 115 42 Stockholm

Anmälan till Vårtagiven 2012

Tian **Hundringen**

Namn _____

Adress _____

_____ tel _____

Företag/förening (hundringen) _____

Vårtastödet 2011 gav 25.990 kr

Tack alla generösa bidragsgivare som deltog i årets Vårtastöd.

Asta Hedman
Familjen Jousisto-
Hansson-Dahlqvist
Hans Schönthal
Agneta-Müller
Gerd Wanlert
Torsten Westin
Aina Ekeberg
Karl Osterman
Alva Johansson
Gustaf Håkansson
Leif Malander
Rolf (Buck) Jonsson
Toivanen
Bertil Lundin
Bengt Dahlin
Nils Erik Pettersson
Åke Stenberg
Sören Åman
Anonym
Marianne Stendin
Kalle Norheden
Sven-Erik Hedin.
Lars Kaneman
Mats Rehn
Bengt Berg och Lena
Finnman
Henry och Ruth
Westerberg
Gun Gustafsson
A-M Arnestad
Hans G Andersson
Lillemor Ahlstedt Leijon
Kerstin Jansson
Barbro Eriksson
Anita Hagström
Maj-Britt Björk
Nils Lagerlöf
Johnny Wieweg

Sten Hellberg
Margareta Sandlund
Elsie Wehlin
Anne-Marie Willnerth
Ann-Mari Monthan
Irene Hermansson
Rune Rosenius
Jonsson/Wallgren
Anna Öhrström
Nalle Samuelsson
Miroljub Zivic
Filip och Elin Ehrle
Elveling
Anki Lindblad
Barbro Nihlén
Jesper Hagström
Anders Cronwall
Anna-Karin Larsson
Dahlén
Bo Elfgrén
Margot Stenström
Mia Vesterlund
Peter Broström
Sten Andersson
Björn Jansson
Hans Asplund
Per Sundqvist
Lars Enblom
Siv Pettersson
Berit Naumann
Hans Johansson
Sonja Lind
Tord Lindholm
Gösta Lindén
Tommy Åström
Marie-Louise Ahlmark
Kent Åman
Berit Jansson
Åsa Appelberg

Kurt Werner
Berndt Karlsson
Karin Däcker
Jan Olsson
Ylva Aguilar
Lars-Åke Sandberg
Lars Carnerud
Anders Jansson
Anneli och Thomas
Nilsson
Rolf Karlsson
Lars Lundh
Anders Hoff
Ove Svensson

Mats-Ola Jakobsson
F G Wählstrand
Peter Eriksson
Gurli Sundahl
Christer Njord
Margareta Åman
Jan-Ivar Arkrans
Inger Lindeberg
Curt Thorén
Rolf Rudin
Kerstin och Lennart
Kronqvist
Hans-Erik Holmström
Vivan Åhlström

Karl-G Hedberg
Kurt Andersson
Nils Robert Johansson
Lisbeth Andersson
Lindqvist
Sonja Bergström
De Ridder-Hagman
Dieter Sloma
Omar Berger
Åke Roshage
Bengt Karlsson
Åke Eklind
Birgit Åslund
David Holm

Hjorthagens IP är just nu en byggarbetsplats, men förhoppningsvis är idrottsplatsen spelbar efter sommaren. Vårtans matcher kommer i så fall att flyttas till Hjorthagens IP. Se Vårtans hemsidor.

Spelprogram 2012: Vårtans IKs matcher i div IV Norra

VÅR

fre	13/4	20.00	Skytteholm	Blue Hill KF – Vårtans IK
mån	23/4	20.15	Östermalm	Vårtans IK – FC Järfälla
tis	1/5	16.00	Östermalm	Vårtans IK – Sundbybergs IK
mån	7/5	19.30	Kungsängen	Kungsängens IF – Vårtans IK
mån	14/5	20.15	Östermalm	Vårtans IK – Roslagskulla IF
lör	19/5	13.00	LidingövalLEN	IFK Lidingö FK – Vårtans IK
mån	28/5	19.30	Bosön	Vårtans IK – Vallentuna BK
lör	2/6	15.00	Vaxö	IFK Vaxholm – Vårtans IK
sön	10/6	18.00	Östermalm	Vårtans IK – Enebybergs IF
lör	16/6	13.00	ViksjövalLEN	IFK Viksjö – Vårtans IK
ons	20/6	20.15	Östermalm	Vårtans IK – Täby IS FK
ons	27/6	20.00	Täby SC	Täby IS FK – Vårtans IK

Göran Boström instruerar Värtans P99 i Bullerby Cup.

P99, första året som elvamanna

Alla ungdomslag på breddnivå är beroende av föräldrar som ställer upp som ledare och tränare. Värtans P99 är inget undantag. Göran Boström var med från allra första början och han är

fortfarande i hög grad aktiv. Sonen Love står i målet, men i familjen finns även en dotter som spelar harpa och det blir mycket skjutsande och tidspusslande. Civilt arbetar Göran på skola på Lidingö. Den andre ledaren, som varit med de fyra

Love Boström.

senaste åren, heter Olle Hjertberg och är verksam inom polisen. Olles son heter Axel.

Görans familj bor på Gärdet och hittade ganska naturligt till Värtan, medan Olles familj bor i Ek-hagen. Här var det Axels bästa kompis Oliver, som drog Hjertbergs till klubben

Laget var i gungning för ett par år sedan och om inte ledarna varit så aktiva att rekrytera, hade det nog inte funnits något lag att skriva om. Många av de nyrekryterade spelarna var oerfarna och det tar förstås tid att skola in dem. Glädjande nog har flera utvecklats snabbt.

Just nu består truppen av cirka 18 spelare, vilka ska ta det stora steget att börja spela elvamannafotboll. Laget börjar i div 5, men målsättningen är att ta ett kliv upp till nästa spelår.

P99 är ett lag under utveckling. Stämningen är god och Göran och Olle har ambitioner att driva på lagets utveckling. Två gånger har laget deltagit i Bullerby Cup i småländska Vimmerby, vilket ytterligare stärkt sammanhållningen. Det skulle dock inte skada med ytterligare ett par bollskickliga spelare, som kan hålla och fördela bollen och ge medspelarna mer »tid«.

Axel Hjertberg.

Spelprogram 2012: Värtans IKs matcher i div IV Norra HÖST

sön	12/8	19.00	Enebyberg	Enebybergs IF – Värtans IK
mån	20/8	20.15	Östermalm	Värtans IK – IFK Vaxholm
lör	25/8	14.00	Vallentuna	Vallentuna BK – Värtans IK
ons	29/8	20.30	Östermalm	Värtans IK – IFK Viksjö
mån	3/9	20.15	Hjorthagen	Värtans IK – IFK Lidingö FK
lör	8/9	13.00	Lötvalen	Roslagskulla IF – Värtans IK
mån	17/9	20.15	Östermalm	Värtans IK – Kungsängens IF
lör	22/9	13.00	Sundbyberg	Sundbybergs IK – Värtans IK
fre	28/9	19.00	Järfällavallen	FC Järfälla – Värtans IK
lör	6/10	14.00	Östermalm	Värtans IK – Blue Hill KF

Regionkvalet till SM i Futsal i Katrineholm. Olga Langenskiöld gör mål på Forsby FF. Till höger Klara Berggren.

Intensiv inomhussäsong för F96

Värtans mest framgångsrika lag genom tiderna, F96, har förstås inte legat på latsidan under vintern. Tjejerna har tränat 2–3 gånger i veckan och även deltagit i en lång rad turneringar i Futsal (inomhusfotboll). Laget blev som läsarna säkert minns svenska mästare i Futsal i februari 2011. Här följer en snabb sammanställning av några turneringar under vintern 2011–12:

Stockholm Indoor Trophy, elitturnering för flickor födda 1995. Värtans lite yngre tjejer gick till final, som dock förlorades till AIK efter straffläggning.

ST-cupen, klass F15 vanns för tredje året i rad, medan finalen för F16 förlorades mot Bele Barkarby efter straffläggning.

Regionkval till SM för F16, gav andraplats på något sämre målskillnad. Värtan fick därmed inte chansen att försvara sin SM-titel i riksfinalen.

AIK Girl Cup, vinst för andra året i rad efter finalseger mot AIK med 2–0.

Tumbas seniortävling. Förlust efter straffläggning mot Enskede IK i kvartsfinalen.

Som helhet har laget presterat på ett strålande sätt, men haft lite otur i flera straffläggningar.

Under den kommande utomhussäsongen kommer Värtans F96 att spela i S:t Eriks Cupen för F16–18 i division 1. Laget kommer även att utgöra stommen i Djurgårdens flickallsvenska lag. Reglerna tillåter att man representerar två klubbar under samma säsong. Vi ska inte glömma Gothia Cup i sommar. Tredje raka?

FOTO: PER-OLOF OTTERHÄLL

Nora Otterhäll slår en frispark i matchen mot IFK Nyköping. Till höger Olga Langenskiöld. Värtan i rött reservställ.

Värtans bandylag 1949

Bakre från vänster: Gunnar »Gg« Gustavsson, Olle »Snuttis« Johansson, Bernt »Starten« Ivegren, Runar »Trupple« Bergström, Rune Åström, Arne Söderlund.

Främre från vänster: Lennart »Lill-Farsan« Gustavsson, Rune Morntan, Torsten »Totte« Samuelsson, John »Jompa« Eriksson, Gustav »Gurra« Norrman.
I laget deltog även Axel »Knall-Acke« Johansson, Börje Johansson (Udebring), Kurt »Nutte« Johansson och Åke »Benas« Gustavsson.